

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dn. 23 maja 1933 r. 865.
T r e ś ć n u m e r u :

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1. Vygandas-Purycki o przysiędze wileńskiej.-	I.	1.
2. "Echo" o stanowisku Litwy w sprawie klauzuli bałtyckiej.-	"	"

K r o n i k a .

3. Popularyzacja idei zbliżenia bałtyckiego w szkołach.-	"	"
4. Wyjazd szwedzkiego attaché wojskowego.-	"	"
5. Przybycie posła hiszpańskiego.-	"	"
6. Przedłużenie konwencji z Łotwą.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

7. Związek współpracy między Litwą a Kłajpedą.-	III.	"
8. Pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej b.konsula litewskiego w Londynie Raczkowskiego.-	"	2.
9. Zgon wybitnego działacza litewskiego.-	"	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOSCI
NARODOWYCH.

K r o n i k a .

10. Napad na zabawę polską w Olicie.-	IV.	"
---------------------------------------	-----	---

VI. EMIGRACJA.

K r o n i k a .

11. Sprawa transatlantyckiego lotu dwóch Litwinów amerykańskich.-	VI.	"
---	-----	---

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

12. Sprawa redukcji płac urzędniczych w Kłajpedzie.-	VII.	"
13. Działalność masonów w Kłajpedzie.-	"	"

x
x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

V y g a n d a s - P u r y c k i o p r z y s i ę d z e w i l e ŋ w - s k i e j . "Trinitas" Nr.20 z 18.V.1933. Artykuł Vygandasa-Puryckiego p.t."Przysięga wileńska". Streszczenie:

14 maja zorganizowano w Kownie z inicjatywy Związku Wyzw. Wilna "przysięgę wileńską". Każdy przysiągł, że poświęcać będzie swe myśli, a w razie potrzeby swe życie sprawie wyzwolenia Wilna. Przysięga ta jest pięknym i wzniosłym aktem. Nie jest ona jakąś fanaberją czy ślepyń uporem, a tylko żywą i wielką sprawą narodową. W odpowiedzi na zorganizowany przez Piłsudskiego w Wilnie zbrojny obchód, społeczeństwo kowieńskie bez pobrękiwania orężem uroczystie zobowiązuje się do wyzwolenia ziem zagarniętych. Walcząc o Wilno, Litwini walczą o litewską ziemię.-

"E c h o" o s t a n o w i s k u L i t w y w s p r a w i e k l a u - z u l i b a ł t y c k i e j . "Echo" Nr.137 z 21.V.1933 r. Art.p.t. Litwa przeciwko klauzuli bałtyckiej". Streszczenie:

Przed kilku tygodniami rząd litewski zakomunikował rządowi Łotewskiemu i estońskiemu, że wyrzeka się artykułów traktatów handlowych między Litwą a Łotwą oraz między Litwą a Estonją, na mocy których dzięki t.zw.klauzuli bałtyckiej stosowane są specjalne ulgi dla importowanych do Litwy towarów Łotewskich i estońskich. Okazuje się, że cały czas handel Litwy ze wspomnianymi krajami przynosił korzyść jedynie tym ostatnim. Produkty estońskie i Łotewskie dzięki wyjątkowym przywilejom i ulgom celnym z powodzeniem konkurowały z produktami innych krajów, pozbawiając w ten sposób Litwę dochodów z tytułu wyższych ceł.

Posunięcie rządu litewskiego wywarło na Łotwie i Estonji odpowiednie wrażenie. Estonja przyznaje, że Litwa ma pełne prawo tak postąpić, biorąc pod uwagę istotny stan rzeczy w litewsko-estońskich stosunkach handlowych. Estonja uważa jednak, że podstawą przyszłych litewsko-estońskich stosunków handlowych winna być zasada największego uprzywilejowania.

Co się tyczy Łotwy, wysuwa ona postulat zachowania klauzuli bałtyckiej, ewentualnie przewidywanych przez tę klauzulę ulg celnych. Łotwa proponuje nowe rokowania, któreby pozwoliły znaleźć wyjście z obecnej sytuacji.-

K r o n i k a .

P o p u l a r y z a c j a i d e i z b l i ż e n i a b a ł t y c - k i e g o w s z k o ł a c h . Prasa kowieńska /z 20.V.1933/: Prezydium t-t-stwa jedności litewsko-Łotewskiej uchwaliło zwrócić się do M-stwa Oświaty z wnioskiem, aby w szkołach kilka godzin poświęcono idei zbliżenia państw bałtyckich.

W y j a z d s z w e d z k i e g o a t t a c h é w o j s k o w e - g o . Prasa kowieńska /z 20.V.1933/: Dotychczasowy szwedzki attaché wojskowy w Litwie maj. Jualin-Dannfelt został przeniesiony do Niemiec. Złożył on wizytę pożegnalną prezydentowi Republiki, który udekorował go orderem Gedymina III-go stopnia.

P r z y b y c i e p o s ł a h i s z p a ń s k i e g o . Prasa kowieńska /z 20.V.1933/: 18 b.m. przybył do Kowna poseł hiszpański w Litwie z tytułem chargé d'affaires p. Encio. Poseł rezyduje stale w Rydze. Złożył on wizytę ministrowi Spraw Zagr. dr. Zauniusowi.

P r z e d ł o ż e n i e k o n w e n c j i z Ł o t w ą . "Rytas" 108. /V.1933/: 15 maja podpisano w Kownie protokół w sprawie przedłużenia na 1 rok konwencji litewsko-Łotewskiej odnośnie likwidacji przeciętych granicą państwową działek rolnych.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

Z w i ą z e k w s p ó ł p r a c y m i ę d z y L i t w ą a K ł a j - p e d ą . "Liet. Žinios" Nr.114 /V.1933/: 19 maja stworzony został w Kownie z inicjatywy prof. Kreve-Mickiewicza, Wiktora Biržyski, prof.

Paksztasa, prof.Laszasa, p.Kamantowskiego i p.Prapuolenisa związek współpracy między Litwą a Kłajpedą. Do zarządu związku weszli: prof. Paksztas, p.Purvinas, dr.Sokołowski, prof.W.Birżyszka, dr.Valanczius.-

Pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej b.konsula litewskiego w Londynie Raczkowskiego."Echo" Nr.136 /V.1933/: W wyniku rewizji ksiąg i dokumentów konsulatów litewskich w Afryce i Londynie pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej b.konsul litewski w Berlinie Raczkowski wraz z paru innymi osobami.-

Zgon wybitnego działacza litewskiego."Echo" Nr.136 /V.1933/: W tych dniach zmarł wybitny działacz i dziennikarz litewski, członek partji ludowców Strymajtis.-

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

Napad na zabawę polską w Olicie."Dzień Kowieński" Nr.11./V.1933/:14 maja wyznaczone było w Olicie doroczne ogólne zebranie członków miejscowego oddziału t-stwa "Pochodnia" oraz przedstawienie polskie.

Zebranie nie odbyło się z powodów formalnych, przedstawienie natomiast doszło do skutku, poczem rozpoczęto tańce. O godz.9 i pół nagle zgasła na sali elektryczność, a do okien posypały się kamienie. Wybito kilka okien i parę osób z grona artystów zostało lekko zadraśniętych. Jednocześnie na sali został przez kogoś rozsypany proszek, gryzący oczy i nos. Powstała panika, tembardziej, że wśród publiczności było sporo kobiet i dzieci.

Okazało się, że zostały przecięte przewody elektryczne, łączące lokal, w którym odbywała się zabawa, z elektrownią. Skutkiem zamachu część miasta została również pozbawiona światła, a dwie osoby, które w ciemności natknęły się na obcięte druty, doznały lekkiego porażenia prądem.

VI. EMIGRACJA.

K r o n i k a .

Sprawa transatlantyckiego lotu dwóch Litwinów amerykańskich.Prasa kowieńska /z 20.V.33/: Dwaj Litwini amerykańscy lotnicy Darius i Girenas zamierzają odbyć lot transatlantycki z Nowego Jorku do Kowna w ostatnich dniach maja. W związku z tem społeczeństwo litewskie przygotowuje się do uroczystego powitania lotników.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

Sprawa redukcji płac urzędniczych w Kłajpedzie.Prasa kowieńska /z 18.V.1933/:W związku z redukcją płac urzędniczych w Kłajpedzie, miejscowe organizacje wysłały do Kowna delegację w celu naradzenia się w tej sprawie z prezesem ministrów.-

Delegaci przedstawili premierowi ciężkie położenie ekonomiczne urzędników kłajpedzkich, wskazując jednocześnie na drożyznę utrzymania w Kłajpedzie, które jest znacznie droższe, niż gdziekolwiekbyś w Litwie. Premier obiecał delegacji sprawę tę ponownie rozważyć i przesłać do Gabinetu Ministrów.-

Działalność masonów w Kłajpedzie.Prasa kow. /z 20.V.33/:Na posiedzeniu sejmiku kłajpedzkiego z 18 maja prezes Dyrektorjatu Schreiber złożył obszernie wyjaśnienia w sprawie zarzutów stawianych kłajpedzkiej loży masonskiej. /podejrzanie o nadużycia/. Dr. Schreiber oświadczył, że od 1927 r.jest mistrzem loży Mephis założonej w 1786 r. Oświadczył też, że masoni, którzy popełnili przewinienia służbowe lub inne,automatycznie, według statutu loży przestają być członkami loży.

